

I. ÉVFOLYAM.
12. SZÁM.
1883.

VÉGVIDÉK.

PANCSOVA.
Vasárnap.
JUNIUS 17.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMIVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt. Vidékre 5 frt. 50 kr.
Fél „ 2 „ 50 kr. „ 2 „ 75 „
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Idő küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petsitor 6 kr. Nyilttéri három hasábos petsitor 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

Pancsova június 16.

Telepes szomszédjaink sorsát esőndesen de lelkiismeretes gondnal viszi a kormány, illetőleg a vereskeresztgyelet, hogy a már is nagy nyári meleg veszélyei végzetes fordulatot ne adjanak neki. A héten leküldte a nevezett egylet igazgatóját, Lintner és titkárját, Lechner urakat, hogy népkönyhák felállítására tegyék meg a kellő intézkedéseket. Ennek folytán vagy négy népkönyha állittatik fel. Nagygyörgy és Rádayfalván, a melyek a teljesen szegényeket ingyén, a tehetősebbeket bizonyos csekély összegért élelmeznek: reggel és délbe meleg főzéssel, délbe hussal is és naponta kiadandó kenyérporciókkal; azon kívül kukoricza lisztet is osztának ki a szűkölködők közt. Az egyletnek nevezett tisztviselői meg is kötötték már a hús- kenyér- és lisztzállítást illető szerződéseket helybeli üzletemberekkel.

A szükséges kiszolgáló személyzetet 8 ápolónő személyében az egylet küldi Budapestről, úgy szintén az élelmi szerek azon részét, a melyek itt nehezen szerezhetők be: mindezek a napokban, kedden vagy szerdán egy külön hajón már le is érkeznek. Ilyenformán, ha még a kormánybiztosság szigorú és lelkiismeretes irányítással a szűkölködők kiválasztásában kezére jár az egyletnek, észszerűen lesz gondoskodva a jövevények amnyi aggodalmat okozott sorsán.

Mindez természetesen csak ideiglenes és palliatív orvoslása a telepítési ügynek, a melynek tervén a kormány esőnd-

ben, de bizonyára sietős gondnal dolgozik; s a kormány dolga lesz eldönteni a kérdést: jó-e a most emelkedő gát vagy rossz? a mi fölött Fekete Zs. képviselő és Ujlaky S. folyamtermők közt a minap éles vita folyt.

A telepítés körüli aggodalmakat másrésztől nagyban fogják esökkenteni Odescalchi Arthur hercegnek — mondhatnók leleplezése — a Nemzetben a bejött testvérek bukovinai lakhelyeinek klimatikus viszonyait illetőleg. Saját tapasztalatai nyomán előadja, hogy a bevándoroltak bukovinai otthonában nyoma sincs sziklának, üdítő hegyi forrásnak, jó levegőnek. A víz általában rossz, golyvát nevel, s a Szucsava folyó gyakori áradásai folytán Andrásfalva valóságos katastropháknak van kitéve, Hadikfalva mellett pedig egy óriási békátó árasztja szét egészségtelen páráit. Ebből persze nem következik, hogy meg ne fogadjuk a szakértő Fodor tanár szavát s a telepeshelyek egészségi hátrányait lelkiismeretes el ne hársítsuk.

A visszakebelezett határörvidék birtok-és személyi jogviszonyainak jelenlegi állapotáról s azoknak mily módon való rendezéséről.

Rehák Lukácstól.

II.

A házközösségi vagyomnak felosztása, a vagy egyik tag osztály részehivatalból esz közlésbe vett kihatásának módja a következő: a községi előjárók, vagy a felek

Ha nem, inkább menjünk vissza a St. Denis utczába.

„Kedvesem“ mondá Jasmin úr, még mindig szeliden, de fokozott komolysággal „Igazán nem értem önt. A St. Denis utczába nem mehetek és nem akarok visszamenni. Odavaló tanítványaim természetesen nem jöttek utánam; visszatérni pedig hozzájuk nem szándékom. Minket immár nagy úr választ el egymástól. Azon feltevésébe pedig, hogy tágasabb lakást fogadjuk, kész-örömmel beleegyeznék, ha egy két jelentéktelen akadály nem állana útunkban: nagyon jól tudja, édesem, hogy nálunk mostanság ritka dolog a pénz; s bár semmi kétség sincs, hogy a rengeteg vagyon az ilyen esetekben szokásos gyorsasággal mihamar reánk fog szállni; — mindamellét szűkségtelen lesz megjegyeznem, hogy mindeddig tényleg nem szállott.“

Jasmin úr oly ünnepélyes hangon beszélt, hogy Jasmin úrnő nemes keblét eltöltte a bánat. Könnybe lábadt szeme; s minthogy heves vérű asszonyka volt, rögtön fel is kelt s kezeit Polydore nyaka körül összekulesolva, alázatosan átölelte élte párját. Jasmin szíve lágy vala; a méltóságos nyugalom, melyet e gyengédséggel szemben magára öltött, már-már cserbe hagyta, mikor egy erős esengetyű-rántás hirtelen megriasztotta a turbékoló, kis párt.

„Lám, édesem“ mondá Jasmin úr szeretetre méltó mosolylyal „most már nyugodt lehet; — ez a esengetyűszó jó hirt hoz.“

S kiment és kinyitá az ajtót.

Előtte állott egy köpezős, kis ember, hosszú utazó-köpnögyben és vállára vetett kendőben;

kérelmére, vagy a járásbeli szolgabíró hivatalos meghagyására az e célra kirendelt becsüsök, és az érdekelt felek közbenjöttével az osztályt egyesség útján, vagy saját belátásuk szerint fogatosítják, és az osztály leveleket első fokú elintézés végett a járásbeli szolgabírónak megküldik; a járásbeli szolgabíró, ha az eljárásban hibát észlel, az ügyet pótlás végett vissza küldi; ha pedig az osztály ellen nincs kifogása, azt megerősíti, és azon záradékkal látja el: hogy az okmányt a házközösség minden szavazatképes tagja aláírta, hogy a házközösségbe gyámság alatt levő kiskorúak nem léteznek és, hogy a házközösségbe a visszalépési jog senki részére nincs fenntartva; ezen végzés a felekkel közöltetik és a mennyiben 30 nap alatt az ellen senki jogorvoslattal nem él, az osztály jogerőre emelkedik; különben az érdekeiben sértett félnek jogában áll a reá nézve sérelmes végzés ellen az alispáni hivatalhoz felfolyamodni. A jogerőre emelkedett osztály, a mennyiben a felek magok nem fogatosítják, a községi előjárók hajtják végre. A mennyiben pedig a felülépítkezésre nézve egymást ki nem fizethetik, a legtöbb esetben az épületeket széjjel bontják és az anyagot osztják meg.

Midőn a hitelező, vagy káros részére, egy tagnak a házközösségbeli osztályrésze kihatattatik, ezt a bíróság megkeresésére a járásbeli szolgabíró hivatalból fogatosítja. Nálunk a földek nem levén tagosítva, egy negyed telek, mely nyolcz holdból áll, nyolcz darabban fekszik. Ha a kihatandó rész a birtoknak $\frac{1}{8}$ részét képezi, nincs eset reá,

jobb kezében óriási pakkot emelt. A kurta ember mögött hosszú és vékony lady meredett, telekva batyúkkal és kosarakkal; a lady mögött végre két piros-pozsgás, gömbölyded, egészséges fiú volt látható, pipere-katulyákat vonszolva maguk után.

Jasmin úr kerekre nyitá szemét-száját, s szólni sem bírt. Felismerte normandiai unokaöcsését, Legros urat: a hosszú lady nem lehetett más, mint Legros asszony, és a két fiú, Legros úr fiai. A bekövetkezendő bajok hordereje egészen kihozta szegényt a sodrából.

„Köszönöm, pompásan“ mondá Legros úr, felelve egy olyan kérdésre, melyet Jasmin nem is intézett hozzá. „Gyere be, Alexandrina, csak gyerekek gyerekek!“

S tényleg beléptek az ebédlőbe, nem törődve a rémülettel, melyet megjelenésük okozott.

Legros úr letült, megemelte kalapját és kendőjét, letörölte homlokát, s miután nevének és fainak tudtul adá, hogy egész otthoniasaknak tekintsek magokat, unokaöcséséhez Polydórhoz fordult és furfangos szemhunyorítással mutató újját orra hegyére helyezvén, hangsúlyozva mondá: „Jól.“

„Nem értem“ mondá Jasmin, a gondolmas tekintettel kisérve Legros asszony mozdulatait, aki lassanként kosarait kezdé kicsomagolni.

„Ön nem érti!“ mondá, mint a visszhang, Legros úr: „Hogyan, uram? Én azt akarom mondani, hogy mi új mozzanat történt abban az ügyben, mely miatt voltaképp idefáradtunk?“

„Épenséggel semmi“ felelé Jasmin úr. „Semmi“ ismételte össze ránczolt homlokkal Legros, s

Szépirodalmi csarnok.

Hamlet.

(Emléktől egy ugyanily című ajándékú mellé.)

Halld s értsd a bút, a mely e műbe írva.
Két nemes és nagy szív száll benne sirba;
Dombjára dől le s hogyha könnyet ejtesz,
Hadd nyilt-nyugodtan leperegni azt;
Fájó tanulság, mit magába rejt ez,
De fájdalomban nyujt fennkölt vigaszt:
Az ember gyönges nemes szívnek adta
Sorsúl a végzet: szenvedni miatta.

W. J.

A kis táncmester.

Kavanagh Juliától.

Angolból Fináczy Ernő.

(Folyt.)

Jasmin úr szelid és engedékeny természet volt. Nem akart a más kárán örvendeni. Teljes szívéből sajnálta a dolgot.

„Édesem“ szolt nyájas komolysággal „hisz ön volt az, aki tanácsolta, hogy csukjuk el a gyerekeket!“

„Jasmin úr“ szakítá félbe türelmetlenül neje „most tessék nyilatkozni: gazdag ember-e ön, vagy nem? Ha igen, tessék jobb lakásról gondoskodni!“

hogy a házközösségi tagok a hivatalból osztóztató szolgabírónak a nyolcz holdból egy önálló holdat jelölne ki, hanem jogaikhoz ragaszkodva csak azt engedik meg, hogy minden holdnak 1/3 része hasított ki. Ilyen apró darabokban a földet nem lehet használni, és a hol egy hold földnek eladási ára 50 forint, mit érjen akkor egy holdnak 1/3 része? Körülbelül semmit. De a házközösség együtt maradott tagjainak ezéja eléretett azzal, hogy ők ilyen kis darabka, és önállóan senki idegen által nem használható földrészesekéket potom áron visszaszerzik; a jóhiszemű hitelezők, és károsultak pedig a legjobb alakban alkalmazott törvényes eljárás szerint károsodnak.

A mennyiben a házközösségnek birtoka önkéntes vagy hivatalbóli osztály, vagy részbeni eladás által annyira lepad, hogy a házközösségnek legalább nyolcz hold földje nem marad, ezen esetben a házközösségi állapot hivatalból feloszlattatik és a birtokra a házközösségi tagok fejenként egyenlő részbeni tulajdoni joggal kebelezetnek be.

Lássuk mi ezen eljárásnak ez ideig a következménye?

A köznép, de a község előjárói sem tudják, főképp pedig kezdetben határozottan nem tudták, mi legyen az a feloszlattott házközösség? Ez csak a telekkönyvben volt látható, a község házában a családok mindig, mint házközösség lettek összeírva, és az összeírási iverk a szolgabírói hivatalnál e szerint készülték és igazítottak ki. A család legörebbje még mindig házközösségi főnek tartván magát, a két három holdra leolvadt birtokot a nagykoru családbeli tagokkal egyetértve eladta, ezen irányban a községi jegyző az adás vevési szerződést kiállította, és azt még a szolgabíró is a szokásos záradékkal ellátta. Midőn az ügy telekkönyvbe került, ott a békebelezési kérvény elutasított, mert a szerződést kiállított tagokon kívül, még 3, 4 kiskoru tulajdonos is van békebelezve a birtokra; ki adja meg ezek nevében a békebelezési jogot? A szülék nem tehetik, mert érdekük saját gyermekeiknek érdekével ellentétben van, a gyámhatóság pedig a nélkül, hogy a kiskoruk tulajdona avagy értéke biztosítva ne legyen, az eladási szerződést nem erősíti meg. És így az ekként kiállított adás vevési szerződés alapján, a vevő tulajdon jogát nem érvényesítheti. A telekkönyvi hatóság az elutasított kérvényeket kézbesítés végett a felek részére a község előjáróinak vissza küldi, a jegyző, a ki az adásvevési üzletnél közben járt, és haszontalan munkájáért a feleket 10 — 20 frtig megsarcolta,

mintha erős gyanúja volna, hogy unokaöcse családul eltulajdonította saját javára a két milliót „Jól; van hát s tudja ön“ folytatá egy szempillantással, mely, ha Jasmin úr vétkesnek érezte volna magát, bizonyára apróra vágta volna — „s tudja ön, hogy én ezt igen furesának találok.“

„Igazat szólva, én is“ felelt elmésen a tánczmeister. Legros úr kételkedve köhieselt s nyilván nem akart melegiben dönteni ilyen fontos ügyben; de arca megmondá, hogy szemmel akarja tartani Jasmin t.

„Időközben“ folytatá hangosan gondolatainak menetét „hadd rendezkedjünk be otthoniasan. Tudtam, hogy a fogadói élet rettenetes drága“ mondá levette hosszú köpenyét „s azért eltökéltem magamban, hogy ön iránt érzett barátságom jeléül majd ide jövök önhöz lakni és szállni, Jasmin öcsém.“

„A mi szobáink rendkívül szűkek“ mondá szerény hangon Jasmin úr.

„Drága barátom, ne is említse a dolgot; nemszeretem a mentegetőzést, ellesztünk mi itt is: Legros asszony és én majd itt alszunk „mondá, mialatt felkelt és betekintett a salonba „a két fiú pedig felségesen fogja magát érezni az ön konyhájokban, akárhol van is. Egy pár madrácz, dunna, lepedő és takaró, — ennyi az egész, amit kérünk. Ah, Jasmin úrnő, hogy-miként van?“ tevé hozzá nyájasan, mikor a nevezett, kissé félénk asszonyság, aki a konyhába menekült volt, most megjelent a küszöbön a háttérben feltűnő hét reményteljes Legros kíséretében, „engedje meg, hogy bemutassam német. Legros asszony. Ugye nem várta ezt

az elutasított kérvényeket rakásra gyűjti, a szorgalmazó feleket mindentéle ürügy alatt eltámogatja. Magam személyesen jelen voltam 1879 évben a titeli kerületben Csurog nagyközségben, midőn a szolgabíró, a felfüggesztett községi jegyzőtől a hivatalos iratokat átvette, és ezen alkalommal egy külön fiókban 365 darab visszautasított és félig elkészült békebelezési kérvényt talált, melyeket a felfüggesztett jegyző nem mert a feleknek kézbesíteni.

A titeli és pancsovai telekkönyvi hatóságoknál az utolsó tíz év alatt adás vevési szerződés, osztályos egység, esereszerződés, és zálogjog bekebelezését tárgyazó kérvény, legkevesebbet mondva, tizenöt ezer darab lett elutasító végzéssel ellátva. Addig, míg az ilyen bé nem kebelezhető okiratok alapján szerzett birtokok a vevők tettelegesen használatában vannak, a baj nem látszik komolynak, de ha egyszer a telekkönyvi tulajdonos a nevére békebelezett birtokot magának átadatni kéri, milyen alakja lesz a pancsovai, és titeli volt határvidékeknek? Pedig ennek bé kell következnie, — ha elébb nem — majd a ház közösség feloldására vonatkozó törvény behozatalánál. Meg kell még jegyezni: hogy a telekkönyvekbe a tulajdon lapon, ekkép bejegyzett tulajdonosok is vannak békebelezve, például: „Vég János feloszlattott házközössége“. Ki találja el, ki legyen itt a valódi tulajdonos? Kinek van joga az ilyen telekkönyvet kiigazítani? Ki szerzhet jogokat ilyen gazdájú birtokra? Az ilyen telekkönyvvezés csak is az új rendszerbe átvett régi telekkönyvvezetőnek rossz akarata, s ellenséges indulatának lehetett kifolyása. Az állapot megvan, segítsen rajta, a ki tud.

(Folyt. köv.)

Heti szemle.

Az aratás küszöbén állunk. Nem sok idő, s a szorgalmas földműves verejtékes munkája gyümölcsét élvezheti, ha ugyan az országszerte uralkodó rozsdá már előbb meg nem hiúsítá reményeit. Mai napság ez elemibaj igen sok kárt okoz, még ha a beroszda ált orosz alkotmányfélért értjük is rajta; nyikorgó kerekelt fényesen dokumentálva a nihilisták manifesztuma, mely kategorikus hangjánál fogva élenként emlékezteti az olvasót a kilátásos adóemelés határozott formulákban emlegetett tényére. Persze hogy az adók elleni panasz igen sokszor jogosulatlan: mikor arról van szó, hogy Széchenyi eszméjét megvalósítsuk és a vaskapút szába lyozzuk, akkor kell az is, amiből teljék. Tel-

a kedves meglepetést“ tevé hozzá jelentős kézműdulattal.

Jasmin asszony halkan elismeré, hogy csakugyan nem várta. „se baj, komámasszony, annál mulatságosabban jött az egész dolog. Meg vagyok róla győződve, hogy ön kitűnő szakácsné; a fiúk — ide nézz, Adolf, ide nézz, August — és az ön gyermekei rövid idő alatt össze fognak barátkozni; Jasmin úr, Legros asszony és én pedig azalatt elmegyünk egyet jární, mert Legros asszony most van először a fővárosban.“

(Folyt. köv.)

A fehértemplomi műkedvelőkről.

Karcolat.

A szini műkedvelőket értem. Van Fehértemplom sok, — a németek, szerbek és románok dalköreinek kebelében, anyi, a hány nyelv, vagyis ennél eggyel kevesebb — a magyarral. Bizony! „kies városában e határvidékek“ a legés-legutóbbi időkig nem akadt olyan egynehány ember, aki a deszkákról magyar szót hangoztatott volna; — holotrég hangzania illetet volna merő paritásból, a „primus inter pares“ — jogát nem is halygatva.

De ha nincs itt közönsége! — ha „más be-rekben, másképp szól az ének!“ ...

Nem úgy van ám. Értik itt „a ti nyelvetek.“ Csak nem volt a ki azon megszólaljon. Ezt meg-bizonyította a tapasztalás.

Ez év április 1-én, félve — mintha esakugyan bolondságot improvizálnánk — hangzott el az első magyar nyelvi műkedvelő előadás. A kik

nie pedig kell. Mert a vaskapú megnyitása fogja közelebb hozni megvalósulásához a Bosznia bárándult Kállay gondolatát a magyar állam közvetítő szerepét illetőleg. Tengerre magyar! Ez legyen a jelszó ebben az esetben, valamint akkor is, ha Fiumé gyarapodásáról van szó, azé a városé, melynek birtokáért nem ugyan hét város, de két ország versenyez. Nekünk, kiknek nincsenek kilátásaink, mint a francziának Tonkingra (hol okvetlen lesz egy kis hadd-el-hadd) ezért az egy tengeremléki városért, melynek kikötőjében az imént fordult meg a nagy angol hajóhad, mindent meg kell tennünk.

A magyar népszínház tagjai Bécsbe rándultak s művészetük eredetiségével aratják diadalaikat. El lehet képzelni, hogy a jó bécsiek, kik a magok chablonszerü szereplőkhez oly nagyon hozzászórtak, mennyire gyönyörkedhettek a magyar művészek tőről szakadt, különös színezetű és mégis önkényt elragadó játékán. Ezek hát azok a magyarok, kiknek zsidai Tisza Eszlár talaján szopogatják a keresztyén madonnák véré?

Nem tudom, hogy — hogy nem, Tisza Eszlár eszembe juttatja a Rothschildékat; nyilván azért, hogy ez utóbbiak pénzt, am azok pedig vért kívánnak. A lefolyt hét valamelyik napján is a dúsgazdag párisi Rothschild egyik leánya a szintén dúsgazdag Ephrussihoz ment férjhez ...

De forduljunk el a Mammon isteneitől s emelkedjünk fel a szellem légkörébe. Egyik legéremesebb fiát ünnepelte a magyar irodalom nem régeben Bessenyeiben, kibén a bénító, lankasztó udvari lég nem bírta elfojtani a lélek isteni szikrájától sugallt ama reformatori eszmét, mely szerént a nemzeti jellegű magyar műveltség az irodalom révén sirjából felébrésztendő. Örtültünk, hogy Gyulai Pál, irodalmi izlésűnknek e szövétneke, ki veleszületett divinatóriájával mindig a fején találja a szeget, igazán sikerült alkalmi beszédében a legjellemzőbbet, Bessenyei legfőbb érdemét, a regenerációnak benne megfogalmazott gondolatát tevé előadása középpontjává, mely körül csoportosítá az ünnepelt férfiú egyéb emlékezetes tetteit. Nem olyan hivatalos irodalmi ünnepély volt, de szép és megható az Arany János volt tanítványainak összejövetele N. Kőrösön. A templomban, az iskola-dísztermében kegyelettel áldoztak a megdicsőült nagy szellem emlékének s a kegyeletnek anyagi áldozattal is súlyt adtak: 1000 forintos ösztöndíjat alapítván a nagy tanár nevére, hogy ennek évi kamatai a n. körösi gymnasiumban járó legjobb stylistának adassanak ki. Igen, épen mostanában van a tanulók országos szüretje s következik az országos szünet. Menj, pihenj ifju nemzedék, s aztán tanulj, tégy új erővel, mert majdan nagy feladat vár rád!

y.

hallották — (sokan hallották) a gyermek első hangját, méltán Minervára gondolhattak, ki mint érett hajadon jött a világra. Pedig be keveset hasonlított hozzá — külsőleg Nem volt azon semmi maga-fegyvere. Sisakja a kifejező arczjáték, kardja a jó gesztus s mellvértje tehetségének és szó-lásjogának büszke tudata volt. De mivel maga ez még nem elegendő, a német műkedvelők „Burg“ nevű helyiségében ezek szinpadí eszközeivel léptetett ki. S hódított a — más harci eszközeivel.

Most már saját külön házában, a „Társaskör“ ben a maga ura. Májusban már ház-szentelést tartott, alig két hónapra rá, hogy megszületett. Most Junius 3-kán meg már a bérmlálás szentségét vette fel.

Ez ünnep sokáig kedves emléktünk lesz.

Temesmegye tudós és művészet-pártoló főispánja: Ormós Zsigmond nem rég megízérte volt, hogy Mehádiára utaztában meglátogatta Fehértemplomot; s különösen a „Társaskör“ műkedvelő előadását.

Az e közben szervezkedett műkedvelők rendező bizottsága rajta volt, hogy a szinpadot ama nevezetes alkalomra mentül jobban felszerelje és díszítse. Iggy p. o. a többek közt új függönyt festetett, mely meglepően sikerült. Bacchust ábrázolja, amint anyjával Semelével, tigrisek által vont diadalkocsin az égbe száll. A mögöttük ragyogó nap sugaraitól megaranyozódnak az össze torlódo felhők. Lent az elmaradt bérezek pírsló ormai. Fent a mosolygó kék ég-boltozat: Sic itur ad astra, — ezt fejezi ki. Amint, hogy Horác eznekeli: Ilac te merentem Bacche pater tuae vexere tigris“ ...

Hogy classicus philologus (Dr. Csengeri) tervezte, az látni való; de, hogy olyan ember festette (Putnik), ki oláh templomi képek pingálásá-

A magyar dalkör dalestélye (jun. 9.)

Szegény dalkör! Bár máskor, a mióta csak fennáll, vitéz szembe szállt a rossz idők viharos borujával, szelvényes, zimankós idővel, a visszavonás kacskaringós, sístergő nyilával, mégis hogy megesufolta két ízben is az a közönséges, prózáilag nedves zápor! Kétszer vonóla ki dagadó kebellet, de az éneke mind a kétszer a meggyült felhők boruja alatt „egy szomorú köré ült szárnyaszegetten s néma didergéssel gubbaszta felette.”

Harmadikszor mégis megkönyörült az ég. Hiába három a magyar igazság. Csak hogy, sajnos, még nem értik ezt az igazságot nálunk azok sem, a kik érthetnek. Mert bizony egy kissé megfogya jelent meg a dalkör publikuma. Persze, többszörös tapasztalás mutatja, a mi közönségünknek semmi hajlama a romantikához. Pedig olyan vadregényes este az a népkert, ha „suhán lebben a kísértet,” ha az egy két lámpa világa mellett „künn az erdő mély árnyat hány s bagoly si” de hogy bagoly; „nem hallod-e a dalkört, a kesergőt, a boldogot?” Melhatsz bátran, aggódó publikum, a népkert sötét árnyaín át, elázi azokat szived lelked összes kísérteteivel és árnyaival együtt a dalkörnek a lövőkertből bizalmas, barátságos erővel felelendülő hangja.

Sötét harcziás kedvet önt beléd „Csatadalá” val, méla vidámsággal győz meg, hogy „nincsen párja a faluban Kerekes Andrásnak,” ha a dalkör raja dongva repesi körül a Randl karmester főmszárnyaló pacsirtáját; majd édes nyáregyálomba ringat s azt hiszed „a Granadai éjszallásban vagy, a melyből csak Zsembery öblös tenorja riaszt fel a bús hírrel, hogy „kírdolt a fa mandulástól.” De ismét főlemeli lelked harsogásával a „Marseillaise” s lelkes tapsba törsz ki, ha utoljára Dalra szólít.

Persze te azt hiszed, elég volt a dalból s inkább andalgó majd szilaj ugrós tánczra perdülsz. Eleinte kissé csüggedve lejtéd, tágasnak tünik az a nagy táncz négyes, de csakhamar észreveszed, hogy megnépesül a szív örömeivel, hogy szívvel lélekkel egy vagy azokkal, a kik körülte vannak, s ez neked elég. Egyik, másik ismerősöd távollétével, kit méltán otlenni reméltél, lassan lassan kibékülsz, kárpótól néhány előkelő vidéki vendég (Bezerédj min. biztos ur, Steinbach tanfelügyelő ur) s hajnali két órákor elégtől fáradtsággal, de azzal az erős bizalommal térsz nyugodni, hogy máskor főbbedmagaddal találkozol a dalkör alkalmain. Mégis óhajtod, hogy ne ott kinn a viszontagságos utu lövöldében, hanem ittben biztosabb helyen!

HELYI HIREK.

* **Antal napján** városunk két előkelősége ülte meg nevenapját. Hergloz A. törvénysz. elnök ur, a ki hivatalán kívül is minden fontos és nememes közügynek leghathatósabb előmozdítója és Christian A. polgármester ur, a ki városunk ügyeit ritka buzgósággal s a polgárságnak mindinkább növekvő bizalma közben viszi. Nemes önérzettel fogadhatták az ez alkalommal mindenlennen jött jókívánásokat, a melyekhez őszinte szívvel hozzáadjunk a miénket is!

* **Az évvégi zárvizsgálatok** városunk

ból él, — az látva is hihetetlen. Elárulta a jó ember, hogy genie, de obscurus. Vonásai plasztikusak, színérzéke helyes — egy szóval olyan függőnyt teremtett, hogy szinte kár felhúzni.

De nem volt kár. A műkedvelők is kitettek magukért. Festettek ők is a hang színeivel, a test mozdulataival s arczuk vonásaival. Es jobbára sikerült jellemzetességgel. A főispán, ki csakugyan eljött, kíséretében Rácz Athanáz alispánnal, őszintén meglehetett elégedve. Az ő tiszteletére egybedgyült előkelő publikummal egyitt nem laukadó figyelemmel és növekvő derűtséggel hallgatta végig a nem éppen rövidre szabott előadást.

Hjah! mert — sum cuique.

A műkedvelőknek is megkellett adni a jogos hecsvagy osztályrészét. Ez okból a rendezőségnek három darabot kellett a programmba fölvenni. Már annyian vagyunk Thalia papjai, hogy kevesebbe bele se férünk. Azaz hogy férni férnénk, — ám nem méltón. Nem csak három darabot, de olyan három darabot kellett tehát kiszemelni, a melyekben kijusson a kívánt orosz-lánrészt az erősebb erőknél. Szörnyű bibés egy feladat ez dilettáns művészekkel szemben! Éljenek a tapintatos művezetők: a nagy színműrodalom-tudós: Csengeri, a fehértemplomi talaj színésztermő mivoltát, helyét és minden habókját ismerő, valódi műbányász — Still Nándor. Eljen Dr. Hermann Antal az áldott türelmi szerep-tanító; Szöllőssy István az ellenállhatatlan rábeszélő szónok és Tornyó Endre az összeszerezni való csip-csup apróságok figyelmes tömeggondnoka. Éljenek —, ők oldották meg a feladatot, választván, betanítván és berendezvén olyan három darabot, minő Berczik „Szellemdús hölgye, — Angely „Ein kleiner Irthum” — ja és Moser „Kukli prédikációk” vigjátéka. Ezekben Pál is Péter is kikaphatván a maga jussát — a siker biztosnak ígérkezett. Bé is váltá ígérteit.

minden iskolájában a legközelebbi s az azután jövő hét folyamán ejtetnek meg. A m. kir. reál-gymnasia siumnál jun. 20-án kezdődnek s folytatódnak a következő idő és osztályrendben: Junius 20-án (Szerdán). VII oszt. Mennyiségtan, mértan, természettan. VI oszt. Földrajz, történelem, természetrajz, vegytan. V oszt. Magyar német, franciaia. Junius 21-én, (csütörtök). IV oszt. Magyar, latin, földrajz. Junius 22-én (péntek). VII oszt. Földrajz, történelem, természetrajz, vegytan. VI oszt. Magyar, német franciaia. V oszt. Mennyiségtan, mértan. Junius 23-án (szombat) reggel: II oszt. Mennyiségtan, mértan. VII oszt. Magyar, német, franciaia. VI oszt. Mennyiségtan, mértan. délután: V oszt. Földrajz, történelem természetrajz, vegytan. III oszt. Magyar, német, franciaia, földrajz, történelem. Junius 24-én (kedd). IV oszt. Mennyiségtan, természettan, mértan, vegytan. II oszt. Magyar, latin, földrajz. Junius 27-én (szerda). I oszt. Számítan, mértan. Junius 28-án (csütörtök). I-VII oszt. Testgyakorlat 6-8 este.

A vizsgálatok általában reggel s délután 3 órákor kezdődnek.

Az érettségi vizsgálat, jun: 25-én lesz. E nagyfontosságú intézetünk, a mely az éven át szerény esőndben és elvonultságban működik, e napokon tárva nyitva áll a nemzeti művelődés, nevelés-és tanügy minden barátjának és nem barátjának. Azokat, ha benéznek, bizonyára megerősíti buzgóságukban, ezeket tán-és vajha- megtértené.

* **Steinbach Antal** ur, Torontálmegeye tanfelügyelője egyhete városunkon keresztül hosszabb iskolalátogatási körútra indult, most is még a vidéken jár, a honnan körülbelül egy hét múlva visszatér és városunk polgári és elemi iskoláit nézi meg. Tanfelügyelőink általában a sok adminisztratív mellékesség által nagyban akadályozva vannak tulajdonképeni hivatásuk lelkiismeretes teljesítésében. Nagy dicséretére válik ilyenformán a mi derék tanfelügyelőinknek, hogy az iskola látogatásra ennyi időt szakít magának.

* **A helyb. posta hivatalnál** ismét a régi járat állítatott vissza az időelőtt megejtett változtatások visszavonásával. S így a nagyvilág szele, távollevőink hire ismét kora reggel érint bennünket, — vajha mindig csak kellemesen!

* **Német színház.** A héten át a Duba jóraváló társulata ismét közönségtől nyitogó kert előtt játszott és mindig — már ez okból is elvárható — kedvvel. Az azelőtti szombaton még, jun. 9-én, a társaság ügyes komikus jutalmául egy „Három közt a logboldogabb” ez. bohózatot adtak, a melyben a beneficians természetesen legjobban excellált. Nagy, könnyetfakasztó hatást tett érzékeny szívű publikumunkra, a 10-én adott „Miksa, mexikói császár” című történelmi drámai korrajz. Miksát Tewelet ur. Sarolta császárnét Dubáné adták. A hét színi eseménye azonban kétségkívül a keddről elmaradt szerdai est, a mikor is Rechner J. ur a mi saját művésznök, különös szívességből Tewelet asszony javára fellépett a „Csak két pohárka” és „Schneider Fips” ez. bohózatokban. Mondanunk sem kell, hogy erős, de jellemzetes és nem halványuló komikumával lépten nyomon hangos kacajra kényszerítette a nagy számú publikumot. Eredeti kuplékat is énekelt, egyebek közt egy magyar-német

A szereplők és nézők egyaránt animáltak valának. A színész tettetett kaczagásába belecsengett a publikum kitörő nevetése, mint kedves echo.

Hol? kin is kezdjem — a nem hízelgést?

Ha sorjába veszem, szinte a legméltóbban kezdem — a Szellemdús hölgyön.

E nagy és hosszas tanulmányt feltételező szerepet (lmát) Nemcsikné úrhölgy valóban meglepő sikerrel töltötte be. Minden mozdulata elegáns, hanghordozása pikáns s mégis erőltetlen volt. Ilma ellentétét, a szende Bellát Csengeriné úrh. játszotta, meleg, olvadó hangján annyira drámai erővel, a mennyi Bella alakjában valóba van is. Férje — Jenő Dr. Csengeri János ur volt. Hangja, alakja inkább drámai hősnek való. Csak szükségből vig amoroso; mindameltt oly igazán szerelmeskedik, hogy nem véteti észre a műkedvelők amoroso-beli szükségét egy perezre sem.

A második „Ein kleiner Irrthum” vigjátékban Helmbachot Szöllőssy István ur játszotta. Olyan otthonosan mozog a világ jelentődeszkák mint egy vén színész. Nem csoda. Otthon volt ő a színpadon, nemcsak mint Helmbach; mint Szöllőssy még inkább. Ő színpadunk megeremítője. Minden szeget látott, hogy verik be.

Frau von Helmbach Nemcsikné volt. S ugyanoly helyes alak volt mint a „Szellemdús hölgy” szerepében, egy nagy különbséggel — hogy németül. De ez a különbségtétel nem kivonás, hanem összeadás — számitanilag is. Mert ő számit tesz — s már hogy szorozzak is — bizony kétszeresen. Ez az osztatlan vélemény. Huszikené úrhölgy a vén Helmbach kisasszony komikus alakításával remekelt, mihez Still Nándor (Derbing) és Vajda Károly (Lillenthau) urak igen kapóra segítettek.

műkedvelői társaságról, persze nagy hatással. Óhajtanók, hogy ilyen irányu hatás ne maradjon csak pillanatnyi. S nem pusztá udvariasság volna, ha Rechner urat, a ki magyarul is meglehetősen tud, szaván fogók és lefoglalók a már készülő műkedvelői társaság törekvéseinek, a melyeket épen a minap a váratlanul visszalépett Harai ur érzékenyen meglankasztott. Duba társasága csütörtök este lépett fel bucsuzól az „Alphons ur” ez. Dumas — féle drámában, az utolsó fellépésben is jó benyomást hagyva hátra, a melynek bizonyára kellemes következményét fogja tapasztalni, ha aug. 1-re ismét visszajő.

* **Gamml Ferencz** temesvári es. k. altábornok ur a hét elején megszemlélte a helyben állomásozó közös hadseregbeli zászlóalját és mindennel meglegedetten ment tovább Fehértemplomra.

* **Vizbe fült.** Graf helyb. derék asztalos mesternek 10 éves fia mult szerdán esti 9 órákor a Temesfürdő uszodájában állítólag gutaütés következtében belefult a vízbe. Temetése péntek délután ment végbe. Nem okoljuk az uszómestert, de többször merült föl panasz, hogy nincs mindig a helyén, a mi különösen végzetessé válhatik, ha kevesen fűródnek, a mint néha meg is esik, hogy csak 2—3 uszóvendég van.

* **Nagy a hőség,** rekkenő lég, sehol egy kis árny, hűvösség. Isten adta, nincs is panaszunk miatta: ha a város hamarjában nem ülteti be árnyas fákkal a piacot. De arra már jogunk van és nagy okunk, a legélesebb megbotránkozással felszólalni, hogy a város kellő közepén, a reform. templom tövében, jó Graecányi ur ablaka előtt két lábnyira egy posványal tele árok terjeszti hónapok óta dögleletes párait. Úgyetlenül csinálták a reform. templom előtti csatornát, s attól nem tud lefolyni a víz. Nem tudjuk, minőnek nevezük azt a hatósági kötelességtudatot, a mely az ilyes, az egész városra szegényt hozó hibán nem segít.

VIDÉKRŐL.

Versecczen f. h. 9-én Seemayer János tárcsnokot választották meg polgármesternek 37 szavazattal, Czwetkovics 33 szavazata ellenében.

Bánátujfalván mult vasárnap a görög. román templomban, Popovics Péter écska. lelkész oltárhoz vezette Gugulean Zsófia kisasszonyt.

MEZŐGAZDASÁG.

A gabona rozsa,

Rettentő szó az alföldi gazdára nézve. Meglep észrevételül, midőn legszebben díszlik a gabona, midőn a rozs és búza virágnak, vagy már el is virágozott s egy pár nap alatt szétfoszlott minden szép remény; minden munka és fáradság megsemmisült. A rozs és búza tovább zöldül ugyan még egy ideig, de már csak a szára nő. A gazda ijedten veszi észre, hogy gabonájának kalásza nem akar nőni: ellenkezőleg, mintha mindinkább kisebbülne; úgy viseli magát minden buzafő, mintha aszalóban volna. A tej kiapad a zsenge magból és „oda lett az emerek vetése.”

Ezen borzasztó csapás okozójául a gazdák

A „kukli-prédikációk” — ban Dr. Pécsa Miklós ura kényelmes nyugalommal szerető férjet, Felest. — Dursa Danicza k. a. Felesét a szentimentális asszonykát, — Tornyó Endre ur a zsörtölődő kuklipredikátort Gyöngyöst, — Stefeczius Gizella k. a. Gyöngyösnét, — de kűdönösen Tornyó Endréné úrh. a kelepelve kuklikodó anyjokot Mókánét és szerénységgel alulírott az anyjok oldalbordáját, a fiatal vérű, öreg Mókát általános derűtség mellett alakította.

Az inas szerepeket Brey Imre és Tornyó Endre ur volt szives elvállalni.

De „tiszteljétek a közkatónákat” — Dr. Herman. Dr. Bottlik Dezső, Vojnovics Miladin és Ludwig Antal urakat —; ezeket a sugó, vasuti-zaj zugó, menydörgő és napfénykezelő titkos erőket; — kik láthatatlanul épp úgy fáradtak, mint a láthatók s izzadtak, a nélkül, hogy megtapsoltattak volna. Ők is a clerus tagjai; ők a Thalia-papok önzetlen ministránsai — az oltár mögött.

Az oltárról és ministránsokról jut eszembe bémálásom, mikor a püspök hozzám közeledve s kezével fejemet illetve megerősített hitvallásomban. Sola annyira ministráns!...

Azóta más hitet is vallok: hogy „nyelvében él a nemzet” és hogy „a művészet a béke fegyvere.” Nem a magam extra-vallása ez. Valljuk ezt mindannyian.

E vallásunk kultusának emelt kápolnákat megtszaltta jelenlétével megyénk első embere: a főispán öméltósága. Ugy tetszik nekem, hogy ezzel hitünkben akart megerősíteni.

Udvardi Sándor.

Árverési hirdetmény.

Hertelendyfalva község italmérsi és hűsvágási jogának folyó évi július hó 1st napjától 1884^{ik} évi július hó 1st napjáig egy évre leendő haszonbérbe adása iránt újabb árverés ejtetik meg s idejéről folyó június hó 24^{ik} napja d. e. 10 órája kintetetik.

Az árverési feltételek az árverés napjáig e község jegyzői irodájában mindenkor megtekinthetők.

Hertelendyfalván 1883^{ik} évi június hó 13-án

Szabadkay Ignác
jegyző.

Markus János
bíró.

szám. 5311 1883.

tkvi.

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Torontálmegye árvaszékének végrehajtónak kérelmére 200 frt. tőke követelés ennek 1878 évi január 1-ső napjától járó 8% kamattal, 15 frt. perbeli, eddig megtélt 34 frt. 10 kr. végrehajtási, valamint ezen árverési kérvény után megállapított 5 frt. költség behajtása végett Bogojevics Nikola és Krisztina szakulai lakosnak végrehajtást szenvedőnek lefoglalt és a szakulai község 1046 tkvi. lapon felvett következő ingatlanok végrehajtási árverés alá kerülnek u. m. a szakulai 290 összeirási sz. ház és 135 □ öl beltelek 150 frt. becsértékben továbbá 1st hold szőlő 250 frt. becsértékben, összesen 400 frt. becsértékben.

Az árverésnek a megállapított árverési feltételek szerinti megtartására 1883 évi július hó 19-ik napjának d. e. 9 órája a szakulai városbáznál határnapul kintetetik.

Az árverésre kintett ingatlanok magasabb ígért hiányában a fennírt határnapon becsáron alól is a legtöbbet ígérőnek elatni fognak.

A kikiáltási ár az elárverezendő ingatlanok becsértéke, annak 10% százaléka pedig a bánatpénzt képezi.

Pancsován a kir. törvényszék m. tkvi. hatóságnak 1883 ápril 23-án tartott üléséből.

Mihajlovics
jegyző.

Popovics
h. elnök.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy a nagy piacon a „Juhászné“ hoz címzett szálloda mellett (a Graff-féle házban)

Pildner Mihály

czég alatt 1883. május hó 16. óta ÓRÁS-MŰHELYT nyitottam. Egyben biztosítom a t. cz. közönséget, hogy lelkiismeretesen, pontosan, és kifogástalanul teljesítem a rám bízott munkákat s ajánlom egyszersmind FALI-INGA- és ZSEB-órákból álló solid készletemet a vevők szíves figyelmébe.

Tisztelettel
Pildner Mihály
órák.

tülnyomó része és a laikusok a ködöt tekintik. Mennyiben van igazak, annak részletes, fejtegetésébe nem akarok becsúszni; annyi eldöntött és bizonyított tény, hogy a rozsda keletkezésénél van ugyan szerepe a ködnek is de csak másodlagos szerepe, mert a főtenyező egy parányi penész, melynek neve Puccinia graminis vagy magyarul gabona rozsda.

Mielőtt valamely betegség ellen gyógyszert alkalmazunk, okvetlen föl kell ismerjünk előbb a betegséget, illetőleg annak okozóját: mert addig, míg ezt nem ismerjük: vagy összetett kezekkel nézzük a beteg elhalását, vagy ezt vaktában tett kísérleteinkkel siettetjük. Jelen esetben a rozsda szintén mint növény betegséget, még pedig mint igen veszélyes, epidemikus betegséget kell tekintsük, mely ép oly pusztítólag szedi a növények közül áldozatait mint a cholera, sárgaláz, diphteritis s más hasonló ragályos betegségek az emberek közül; hisz ezeknek is mint amannak, parányi mikroszkopikus penészek az okozói. De ha megismertük a betegség okozóját és annak létfeltételeit, a legtöbb esetben egyszersmind útmutatást is nyerünk arra nézve, miként védekezzünk ellene.

Lássuk tehát, mit mutatnak föl a gabonarozsdát illetőleg, a tudomány és ennek alapján a kísérleti tapasztalatok.

A gabonarozsda a fű- és gabonanemű növények szárain és levelein jön elő. A bórreteg alatt helyenkint összevízsa kuszált vékony, szabad szemmel nem látható szálaból álló fonatokat képez, melyek a felület felé bunkó alakú ágakat hajtanak. Ezen ágak lefűződés után parányi magvacska (spora) hoznak létre, ezek által a bórreteg felemeltetik, végre átszakítatik és a spórák rozsdavörös poralakjában láthatókká lesznek. Ezen rozsdavörös por, az u. n. nyári-spórák (uredospórák) ezereiből áll, melyek a legkisebb szél által tovább szállíthatnak, a még nem inficiált gabona szárák vagy levelekre tapadnak, hol kevés nedvesség és meleg hozzájárulásával azonnal csíráznak. Csíratömlők behatolnak a növényeken levő pórusokon keresztül azok bórallati rétegeibe s ott a leirt módon néhány nap alatt ismét magvakat hoznak létre. A penész ily módon nyári spórák által, szakadatlanul szaporodik, miáltal a spórák száma progressive növekedik; ez az oka aztán, hogy a betegség egy nyár folytán oly nagy mérvű kiterjedést ölthet. Nyár vége felé a spóráknak egy másik alakja képződik, az u. n. téli-spórák (teleutospórák), melyek kettősek, és vastag burokkal bírnak. A télspórák nem hullnak le, hanem fekete foltok alakjában a száron maradnak és csíráképességüket a következő tavaszig megtartják. Tavasszal csírázva, a csíratömlő nem hatol be a növény belsejébe, hanem egy hosszú szállá növi ki magát; ez a végén elágazódik s minden egyes ág végén egy szintelen magvacska (sporidium) képződik. A sporidiumokból egy új nemzedék keletkezik, melynek azonban, többé nem a gabonaneműek szolgálnak gazda növényül, hanem az ismeretes sóska-bokor (borbolya, Berberis vulgaris, Berberitze.) A sporidiumok csak akkor fejlődhetnek tovább, ha a sóska-bokor leveleire jutnak, hol behatolva a levél szövetébe, abban a penészszálak ismét fonatokat képeznek, miáltal a levél egyes helyeken megvastagodik. Ezen megvastagodott helyeken, a levél alsó lapján citromsárga foltok mutatkoznak, melyek számos parányi kehely alakú képződményből állanak. Ezen kehelyekben ismét magvak (Aecidium-spórák) képződnek, melyek ha megértek, a felületre jönnek s lehullanak. Az aecidium-spórák ha megértek azonnal csíráznak, de csíratömlők csak akkor fejlődnek tovább, ha a gabonára jutnak, hol a csíratömlőből a leirt gabonarozsda keletkezik.

Ezen komplikált fejlődési folyamatot nemzedék-változásnak nevezzük s legelőször de Bary strassburgi egyetemi tanár ismeré föl 1865-ben.

Figyelmessé tétetve u. i. a gazdáknak azon tapasztalata által, hogy a rozsda oly helyeken lép föl legnagyobb mértékben hol a gabona földek közelében, vagy szétükön sóska-bokrok vannak, vizsgálatait ez irányban kezdette meg s a penész leirt fejlődési menetét, számos könnyen kivihető kísérlettel bebizonyította.

Ismerve a penész fejlődési menetét, képesek vagyunk ennek alapján már most a következő kérdésekre is felelni:

Miben áll a rozsda veszélyessége a gabonára nézve? és

Miképpen védhetjük vetéseinket ezen vész ellen?

A penészek egyrésze, ezek között a rozsdapenész is, nem képesek a szükséges tápanyagokat, mint a többi növények a földből szervesen vegyek alakjában fölvenni, hanem kénytelenítve vannak azokat már készen, áthasonítva más élő szervezetektől venni; egyszóval ezeknek rovására élni. Ezek az u. n. parazit-vagy élősd növények. Természetes tehát hogy a növény, mely csak annyi táplálékot képes a legtöbb esetben felvenni és áthasonítani, mennyi növekedésére és magjainak megérelésére szükséges, ha egy ilyen kosztosra tesz szert, csak tengődni fog, s ha egészen nem is pusztul el, a legjobb esetben csak silány magvakat képezhet. A rozsda által megtámadott gabna-

szár belsejében a penészszálak ezerei ágaznak szét; ezek mindenike egy-egy szívó készülék, melyek megfélemlenek a gyökereknek s azok funkcióját végzik, mennyiben a táplálék felszívására szolgálnak. A növény küzd egy darabig a hivatlan vendéggel, egyszóval megkettőzteti munkásságát, de ezzel karöltve a penész is igyekezik túlsúlyra vergődni, mit elősegít gyors szaporodása. A gyökérről a kalász felé áramló nedveknek csak kis része jut rendeltetési helyére, mert mielőtt odajutna a penész elvonja azokat saját énjének gyarapítására. A létérti küzdelem hova-tovább mind egyenetlenebb. A mint a gabona betegbb és betegbb lesz, annál jobban gyarapodik az élősd s végre gazdáját teljesen tönkre teszi: kivált ha az időjárás is kedvező t. i. ha meleg-és esős idő váltakoznak.

A második kérdés megoldásánál, szorosan szemellett kell tartanunk a penész fejlődésének feltételeit s menetét, mert csak ezeknek ismerete alapján leszünk képesek ellenszert találni, illetőleg szaporodását lehetőleg megakadályozni. A rozsdapenész egyik gazda növénye a sóska-bokor, ha ez hiányzik, nem képes a penész tovább fejlődni. Tehát ezen cserje mely ugy szólv semmi hasznat sem hajt s csak is legfőlegb mint eleven sövény, vagy kertekben mint díszeserjeyenésztetik, a szürkésgabonaföldek közelében okvetlenül kiirtandó. Ez által a penész egyik fő létfeltételétől fosztjuk meg. Továbbá oda kell hatni, hogy a télspórákat semmisítsük meg: ezt az által érjük el, ha a rozsda szalmát nem használjuk alom gyanánt, hanem elégetjük, így megakadályozzuk, hogy a spórák a trágyával ismét a mezőre jussanak: a rozsda által megtámadott földeken a tarló szintén leégetendő, miáltal esetleg a tarlón maradt téli-spórák pusztíthatnak el. Különös gondot kell fordítsunk a mesgyékre is, mennyiben az ezeken növő füvek lekaszálandók még mielőtt száradni kezdenének s ha a taraczk pedig, mely a rozsda szintén kedvenez gazdanövénye, szorgalmasan irtandó. Végre, a talaj száraz, porhanyó, vagy mesterségesen ki van szárítva rajta termő gabona sokkal jobban ellentáll a penészeknek, mint az, mely nedves talajban és zárt, kevés szellős helyeken terem.

Dr. Mika Károly.

Felelős szerkesztő: Wigand János.

Főmunkatárs: Dr. Fináczy Ernő.

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanic“ czég.

HIRDETÉSEK.

3748 szám

tkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Kaufmann Alexandra havanistei lakos végrehajtónak Jankov Szava és Anna alias Agnicza dollovai lakos végrehajtást szenvedett elleni 62 frt. és jár. iránti követelése behajtása végett 1883. évi Augustus. hó 17-ik napjának d. e. 9 órakor a dollovai község házána az ezen törvényszék területén fekvő Dollova községi 608 illetve 1327 számú telekjében foglalt következő ingatlanok u. m. I hold 104 hsz. a. II oszt. szántó I dűlőben $\frac{3}{4}$ része 43 frt. 70 kr. 3° hold 104 hsz. a. II oszt. szántó II dűlő $\frac{3}{4}$ része 139 frt. 3 hold 104 hsz. a. II oszt. szántó III dűlő $\frac{3}{4}$ része 131 frt. 1° hold 82 hsz. a. II oszt. szántó 4 dűlő $\frac{3}{4}$ része 59 frt. 2° hold 161 hsz. a. I oszt. kaszáló I dűlő $\frac{3}{4}$ része 111 frt. 400 □ öl szőlő 292 hsz. $\frac{3}{4}$ része 105 frt. 800 □ öl szőlő 50 hsz. a. $\frac{3}{4}$ része 210 frt. ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön el fognak árvereztetni és akkoron magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

Pancsován a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883 évi April hó 30-án tartott üléséből.

Mihajlovics
jegyző.

Hergloz
elnök.